

ZEYTİN KIRLANGIÇ BÖCEĞİ

Agalmatium flavescens Oliv.

(Hemiptera: Issidae)

1. TANIMI VE YAŞAYIŞI

Genel görünüş itibarıyla Ağustos böceğinin küçültülmüş bir modeli gibidir. Erginler 4–5 mm boyunda, genellikle kirli sarı renkte olup, bazı farklı beslenme ortamlarının etkisiyle bal veya kahverengi gibi değişik renklerde görülebilirler. Başları dikdörtgen şeklindedir ve aşağıya doğru sivriler bir üçgen meydana getirir. Antenler kıl şeklinde ve koyu renktedir. Kanatlar vücut renginde olmakla beraber, yine de şeffaftır ve uç kısmına doğru hafif lekeleri vardır. Üçüncü çift bacaklar iyi gelişmiş olup, böceğin sıçramasında yardımcı olurlar (**Şekil 83a**).

Yumurtalar elips şeklinde, kırmızımsı kahverengindedir. Düz yüzeyli, 1 mm boyundaki yumurtalarını 5-14'lük gruplar halinde ve 2 sıralı olarak çamurdan yapılmış paketler halinde zeytin ağaçlarının dal ve gövdeleri üzerine bırakırlar (**Şekil 83b**).

Yumurtadan yeni çıkmış nimfin rengi önce kavuniçi renginde olup, geliştikçe renk griye ve ergin rengine dönüşür.

Kışı yumurta halinde geçirir. Mart-nisan aylarında havaların ısınmasıyla yumurtalar açılmaya başlar. Çıkan nimfler önceleri zeytin ağaçları altında ve civarındaki otsu bitkilerde 2–3 ay kadar beslenir. Bu süre içinde 3 gömlek değiştirerek ergin hale geçerler. Erginler önceleri nimflerin beslendiği otsu bitkilerde gezinirler, daha sonra çevrede bulunan çeşitli meyve ve zeytin ağaçlarına geçerler. Bu dönemde zeytinler çiçektedir. Zeytinin çiçek tomurcuklarını ve sürgün uçlarını hortumlarıyla emerler. Eşey olgunluğuna erişen erginler haziran-temmuz aylarında yumurtalarını yukarıda anlatıldığı şekilde ağaçlara bırakırlar. Yılda bir döl verir.

Şekil 83. Zeytin kırlangıç böceği'nin erginleri (a) ve yumurta paketleri (b).

2. ZARAR ŞEKLİ, EKONOMİK ÖNEMİ VE YAYILIŞI

Bu böcek konukçusu olduğu bitkilerin, çiçek, taze sürgün ve meyve saplarına hortumunu sokarak beslenir. Bu beslenme sırasında yara alan dokunun zamanla rengi değişir, kurur ve dökülür. Zeytinliklerde çok görülmesine karşın ekonomik bir zararlı değildir.

Bu zararlı zeytin yetiştirilen her yerde görülebilir.

3. KONUKÇULARI

Polifag bir zararlıdır. Esas konukçuları zeytin ağacı altındaki otsu bitkiler olup, zeytin, elma, armut, incir ve antepfıstığı da konukçuları olarak sayılabilir.

4. DOĞAL DÜŞMANLARI VE ETKİNLİKLERİ

Bilinen doğal düşmanı yoktur.

5. MÜCADELESİ

5.1. Mekanik Mücadele

Ağaçların gövde ve kalın dallarına bırakılan yumurta paketleri temmuz ayından itibaren sonraki yılın mart ayına kadar olan süre içinde sert fırça veya çuval parçasıyla kazınır ve ezilir.

5.2. Kimyasal Mücadele

Diğer zararlılara karşı yapılan kimyasal mücadele ile bu zararlıya karşı uygulanan mekanik mücadele zararlıyı baskı altında tutmaktadır. Bu nedenle kimyasal mücadelesine gerek duyulmamaktadır.